

Una bonica criatura
de la terra gaditana,
que ni un sol moment l'apara
fé un favor, de bona gana,
á qui está sense ventura.

FF

De dijous á dijous

ATALEYATS la Govern y sos ministres ab las festas y ovacions dels darrers viatjes sobre tot en Maura de «claques» al estil dels teatros de companyia dolenta y trista han tingut poch temps pera confeccionar els presupostos de l'Estat, que ja farán prou, si tenen de llegirlos als diputats que se 'ls escoltarán com qui sent plourer quan s'obrin las Corts, correu cuyteu, porque vindrán las calors y tots s'en volen tornar á casa.

Ben mirat, aixó dels presupostos del modo que 's van fent d'uns quants anys ensa, es un altra camàndula dels governants, y tant ho deu entendre aixís la representació nacional... que, parlar de la qüestió dels quartos y fugir tothom del Congrés, pot dirse qu' es la mateixa cosa. Y de bona fe ho creu tothom porque 'ls pochos diputats que seihen escampats de sí y d'ella dels banchs ministerials, tots fan petar butxacas. Fan tanta son els números!

Altament desde que ha sortit la moda restauradora de tenir de lluhir lo ministre d'Hisenda per forsa... tant si 's pot com si no 's pot, fent sobrar diners, ¡entenemse! al pagar no hi ha ministre, mes que sia de la classe d'anfibis, que respiran dins y fora de l'aygua, que no presenti lo seu «superábit» corresponent.

Cadascú s'espavila com pot, pera colcars' á las alturas y poguer anar tirant l'art, mentres la Nació encara belluga, y 'l d'ara ha tingut de inventar aixó del impost sobre 'ls alcohols pera justificar un ingrés de vinticinch millons, que li feyan falta pera atrapar lo sobre dit «superábit» que lo bon senyor O. ma necessitava per defensa del govern y pel seu bon nom d'hisendista.

Be prou qu' ho sap ell... y els altres també, qu' aquells milions se quedarán pintats al paper y que quant s'acabi 'l exercici, lo que resulti será un desfaltch mes gros que 'l del any pasat, mes aixó de que sobrin diners vesteix molt y sempre es un enganyabadochs, encara que ja no 'n corrin.

L' gran qüestió es sostenir la borsa.
¡Oh, lo credit nacional!

*
**

«La locomotora invencible» donará molts quefers a n' aquets governs restauradors.

Els treballadors ferroviaris son els més iníquamment explotats.

Las companyias carrileras, son una mena de poders dins del Estat, que han imposat la seva voluntat y han junyit la classe de gent acomodada, encolmantli papers mullats en forma d' accions, á bescambi dels seus estalvis; y á la classe obrera, carregantli un treball pesat per pochos quartos, tan pochos que ni sols poden viurer, á bescambi d' una nombra d' horas de treball que no s' acaban may ab exposició de la vida, constant.

Aixís aquesta classe y la dels miners, que son párias de la miseria, tenen á son entorn y benevolensa la gent de bon cor y cap seré en la vaga qu' encertadament sostenen á Madrid, y molt será qu' aques-

tas poderosas companyias, que comptan sos balanços per millonadas no 's tingan de rendir, als embats de la classe obrera.

J' que l' Estat es estat impotent per dominar arrogancies tan fermes, porque 's seus homens tots están venuts á las companyias, que pagan els sous mes fermes, no mes que per tenir las espallias ben guardadas, es d' esperar que no podrán comprar lo domini de sos treballadors, no mes que remunerantlos la feyna, per sou preu just y equitatiu.

Aquets ho han ben entés.

L' raho sobrehix per las butxacas.

Donchs aquí fermes.

*
**

Lo succés mes important de Barcelona en l' ordre artístich, es estat la exposició póstuma d' en Gimenez-Aranda, un pintor de cap d' ala, productor incansable que com bon artista, ha dat la vida per l' art, sens t'ovars' hi recompensa.

Els quadros y dibuixos de ca'n Parés, son bona mostra de la via d' en Gimenez Aranda y no mes cal dar una ullada per la sala de gros en gros per endevinar las qualitats d' aquell pintor y ferm dibuixant.

Molt arrimat á ilustrar lo *D. Quixot* d' en Cervantea potser tenen rahó 'ls que dihen que no va idealisar prou lo tipo del Caballer... mes deixemnos de críticas y descubrim lo cap bo, recordant lo gran artista, que per desgracia ja es mort.

Ara per fer quartets y dotar á la familia 's venen al mes dihent, obras per ell ben estimadas... y gracias si dona la *subasta* alguns resultats.

¡Pervenir dels artistas!

*
**

En Daniel Vierge, Urrabieta, un dels més genials dibuixants, s' ha mort també, fa poch á Frarç, qu' hi vivia fa molta anys.

Molt mes estimats allá sos treballs qu' aquí, ahont no'ns en havíam adonat, com sempre passa, en Vierge dibuixava ab la ma esquerra, porque tenia ba dat tot lo quarté dret per crudel dolor.

Son modo de fer bellugadís, sas concepcions grans y mogudas, li obríren pas y 'l feren lo dibuixant obligat de las ilustracions extranjerias quinas planas omplia ab sens igual facilitat.

Segur que no ha deixat cap fortuna.

Fou un *bohemi* tota sa vida. ¡Ara que reposi!

CALIXTE PÍ Y XARAU.

* * * * *

Pensada

Al contemplar las vinyas conrehuadas
y l' espessa verdor,
que del blat que ja naix, y els ceps que brotan,
si un surt fora, per tot
ahont la vista se gira, ne pot veurer
demostrant l' abundor
de l' anyada que vé; jo, un jorn pensava;
¡qué felís y ditxós
ne sería 'l pagés, si franch lo fessin
de la contribució!

J. VILÁ ORTONOBS.

LA VUYTADA

Alló de las cinch mil *pelas*,
(sens volé ofendre á ningú)
si hem de jutjar, mal que 'ns pesi,
la solució que ha tingut,
ha quedat sense saberse,
si sigué un timo ó bé un furt,
ó una mala intel·ligencia
ó calumnia, ó bé un abús;
pró lo cert es que las *llaunas*
per tothom no s' han perdut,
es dir, no han caygut á terra
las *pelas*... ¡l' ase 'n refúm!

Venen are 'ls comentaris
á que 's presta aquest embull,
y, per cert, que may hi faltan
comentaris malestruchs
fills de las passions políticas
sens' faltar qui bé 'ls recull.

Quan d' una *idea* se tracta,
lo polítich sempre fuig,
donchs, de generalisarla
y, per sistema ó per punt,
sempre 's particularisa
al aplicarla, a' enuig
dels que l' individualisme
posposan al fi que 's dú.

Més, per temperament nostre,
al tractars' d' algun fet brut
que á alguna entitat ataca
de color vert ó madur,
siga blanca, siga negra
alashoras girém full
y del particularisme,
per dissort, tothom ne fuig
y aquella falta ó delicta
comensa no més per *un*

se fá ¡aberració! extensiva
com—diguemne—de retruch
á l' associació, á la *colla*,
á la entitat ó bé al club
ahónt perte neix 'l *quidam*
que autor ¡sols ell! ha sigut.

Aixó ¡per nostra vergonya,
passa sempre .. tots som uns!
¿Perqué s' individualisa
per fé aná una *idea* amunt?
¿y perquè ¿generalisa
un mal fet comés per *un*?

Jo las reflexions aquestas
me las faig, puig ferlas puch,
sempre que passa una cosa
per l' istil de lo sabut
que ha passat ab las cinch vacas
de mil duros una, y vull
que tractantse de qui 's vulga
y passant molt per demunt
d' intrigas y de miserias
que la mala fé recull,
vull que 's miri semblant cosa
-qu' hem vist tots ab tant mals ulls—
ab la imparcialitat tota
sense fer servir d' escut
l' *idea*, la que professi
lo culpable del garduix;
perque, si dintre una colla
de partidaris n' hi há *un*
que siga dolent ¡qui siga!
¿vol di aixó que tots son *uns*?
Dintre de totas las collas
be sigan verts ó madurs,
sigan del color que vulgán,
sempre, sempre 'n surt algun

de traydor que, per negoci
ó per ambició don gust
á sa vil concupiscencia
sapiguent que, per retruch,
la opinio fá solidaris
é n' *els èus* dels séus embulls.

Trista condició la nostra,
que la política 'ns dú
á las més baixas... baixesas
tart ó d' hora, aprop ó lluny!

*
**

L' estiu aquest any, *señores*,
ens ha causat un disgust
á n' els que fíem al sastre
els vestits á fiar, puig
ens han sorprés infraganti
ab lo pardessú al demunt,
refiats en que la fresca
correría fins al Juny,
desacreditant, donchs, are,
l' adagi aquell conegut
de que el *hasta el 30 de Mayo*
etzetra. 'Ns ha ben fumut.

Ab la capa encare á sobre
lo barret de palla 's dú
formant un contrast ridicol
que ha causat més d' un disgust
als que passém sense 'l tránzit
primaveral fora embuts;
al estiu de nostras ansias
qu' es lo temps que don més gust
perque hém de gastar molt menos
per fé 'l senyó 'ls que aném curts.

PEPET DEL CARRIL

!Que 'm plau!

A nar á n' el torrent al trench de l' auba
y allí esplayars
ab l' espurneig de l' aygua murmurayra
¡ay, com me plau!

Sentirne las passadas melodiosas
que 'n lo canyar
destria 'l rossinyol en las vespradas
¡y com me plau!

Mirar la cirereta encisadora
vermellejar
entre lo vert de l' esllanguida fulla
¡quant, ay me plau!

Sorpendre á la Natura en sa bellesa
y majestat
en mitj de sos aucells, colors y flayres
¡que be que 'm plau!

S. BRUGUES

A UNA VERDULERA

(BASTANT DISCUTIBLE)

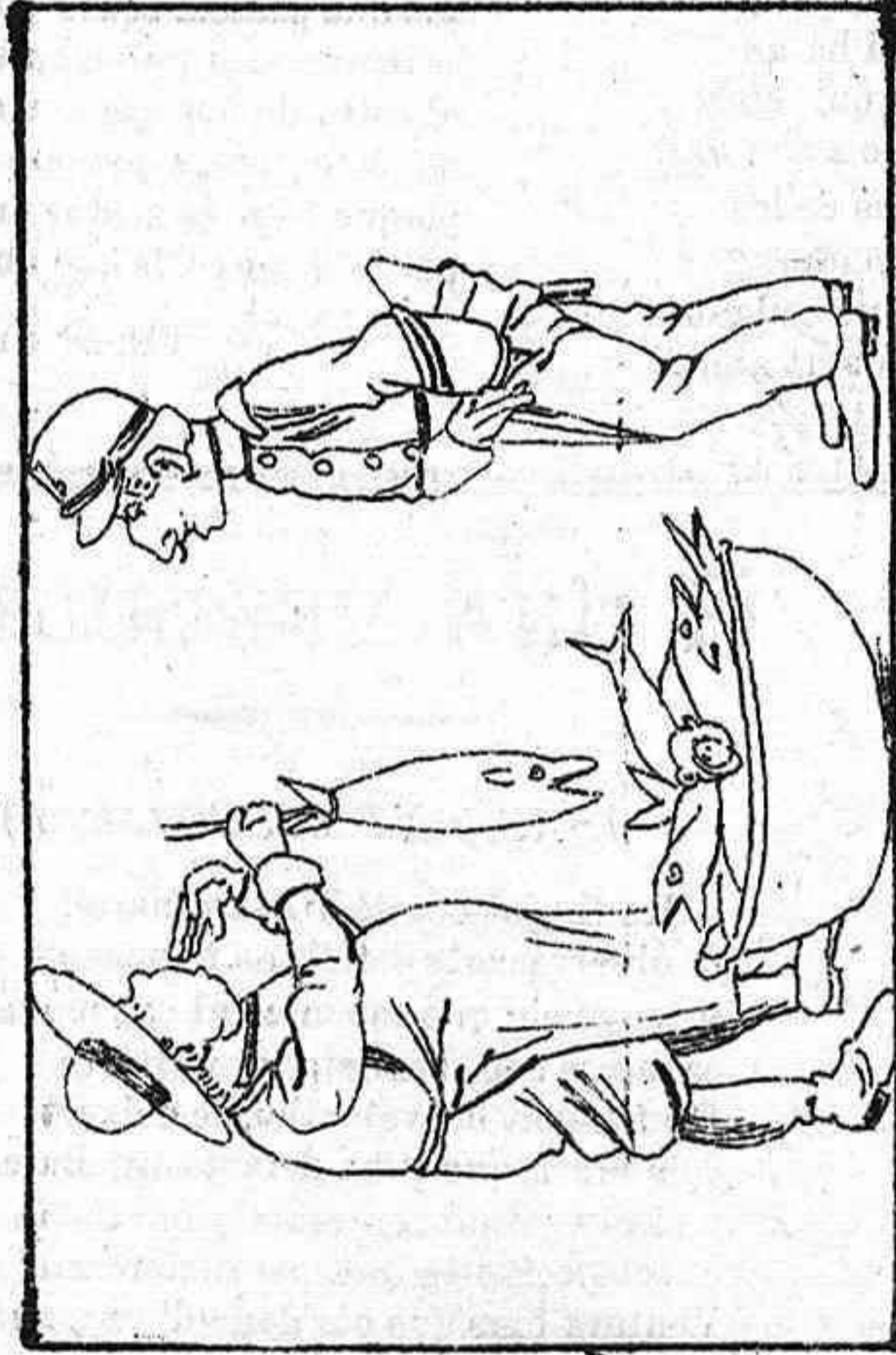
He tingut ocasió d' examinar-te:
d' observá certs detalls en ta persona
y 'vuy veig que cap mico ni cap mona
capassos son, beneyta, d' imitarte
He fet molt be, vejentho, de deixa'te
com crech que t' ha deixat mitj Barcelona
y si el vehinat murmura y enrahona
es sols, cervell girat, per disfamarte
Ventura tens que ets dona d' un pau tonto
que 't rega cada dia la *hortalissa*
puig té molt *reg diu* segons jo conto;
si com es facil mors de una pallisa,
y *Deu* un trós de cel no t' assegura,
haurás de torná aquí á vendre verdura.

MARCELINO SANTIGOSA

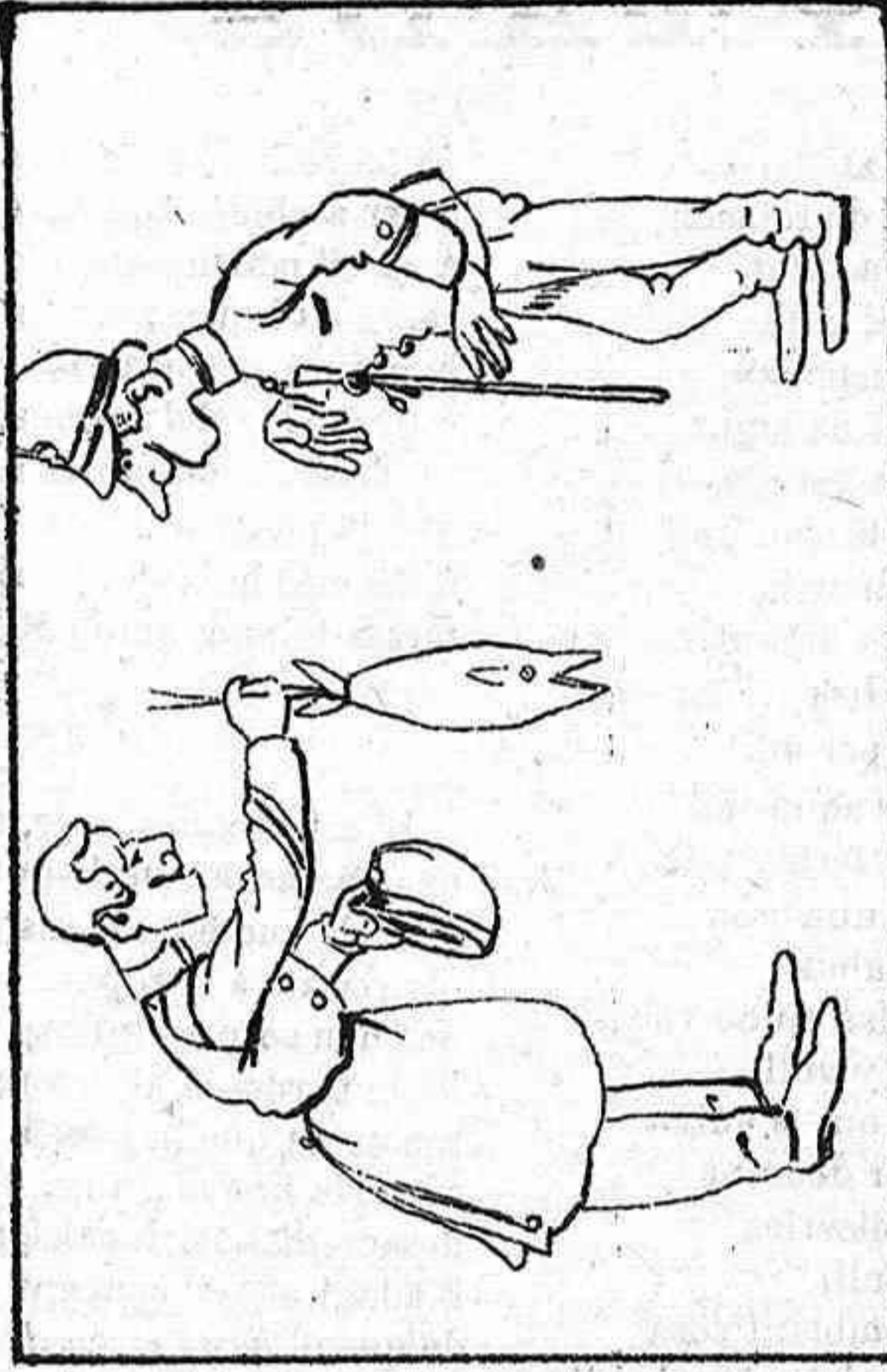

Lo llubarro

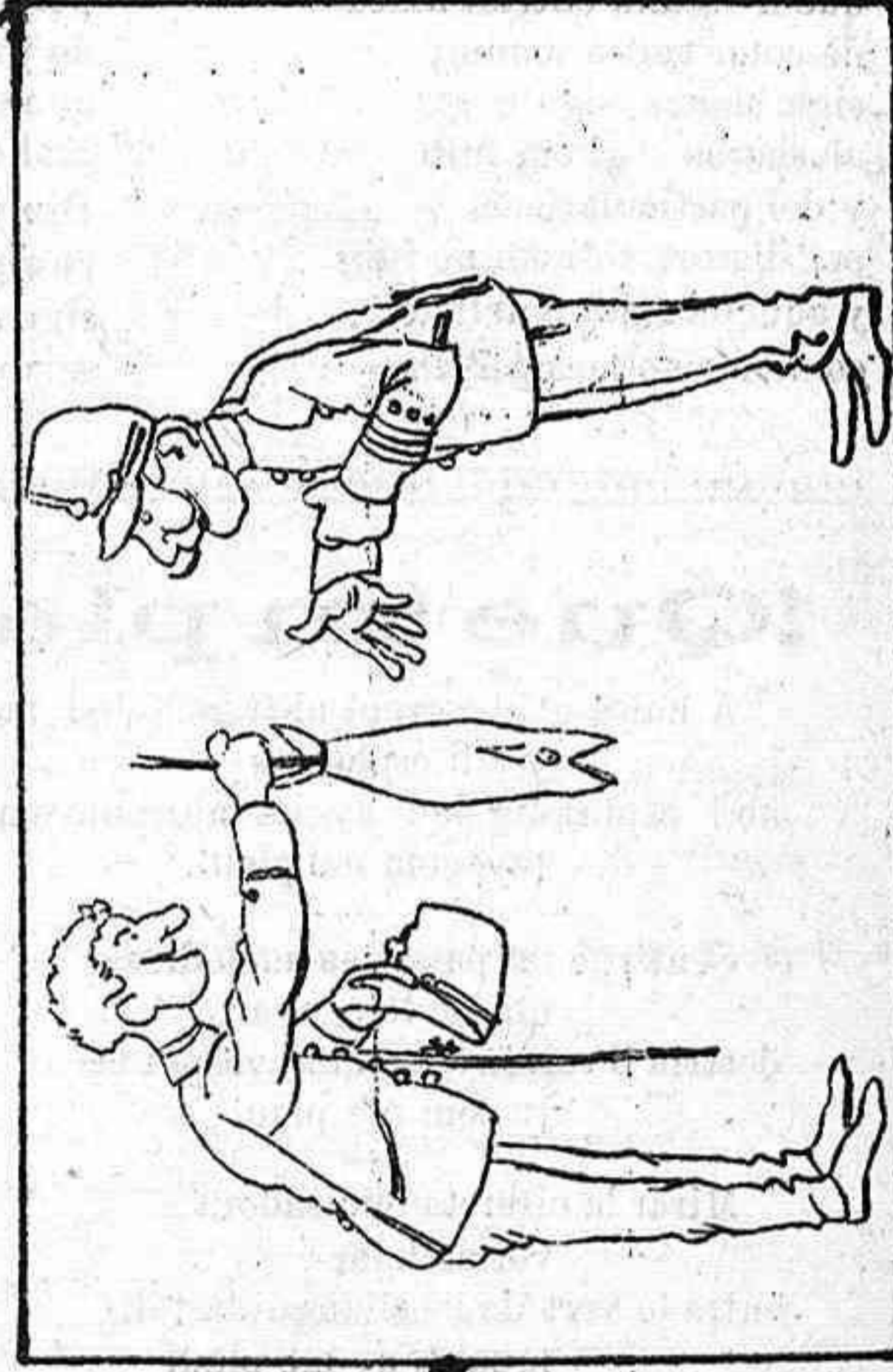
LA TOMASA

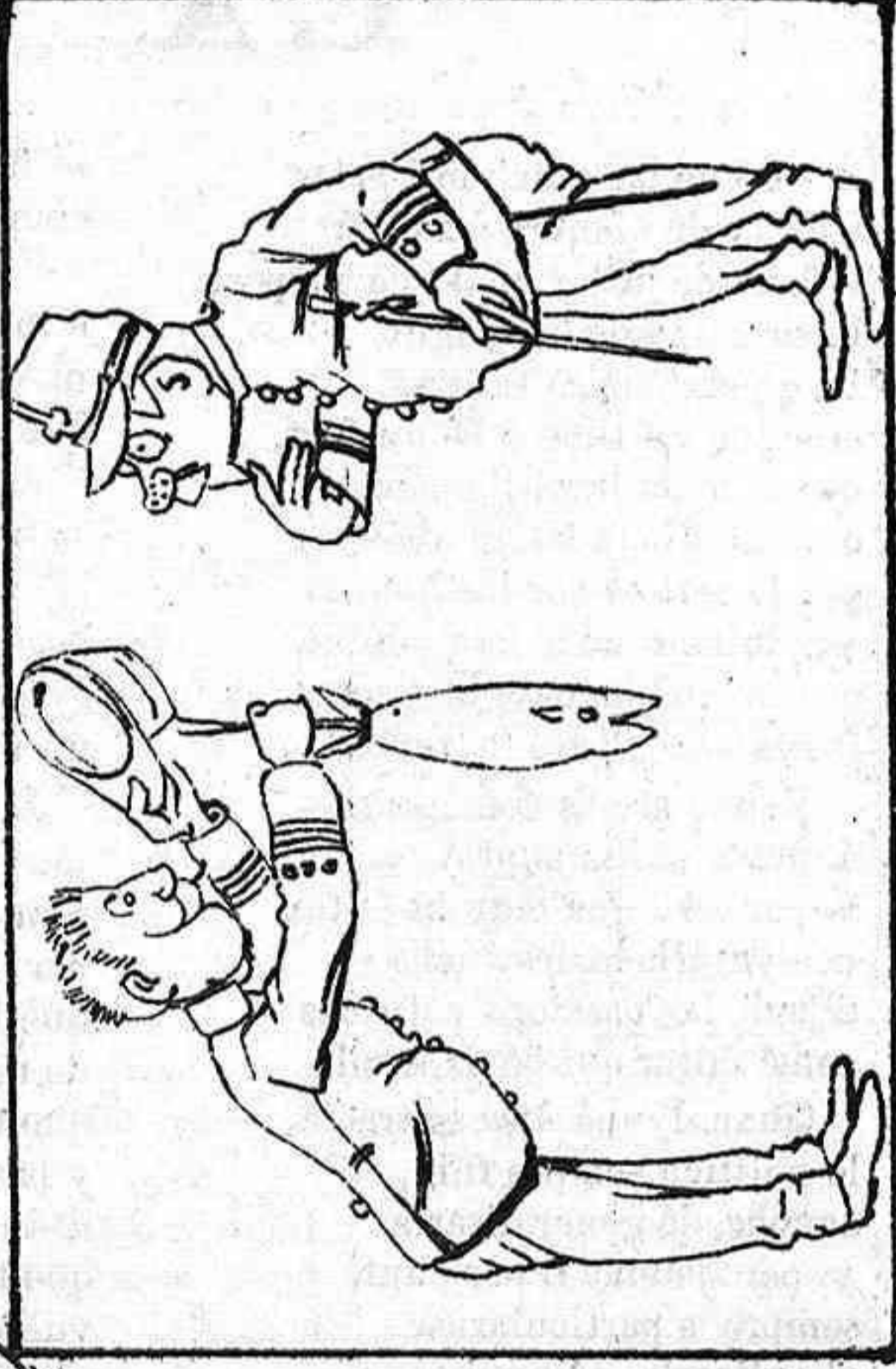
(1) Lo sargento compra un llubarro

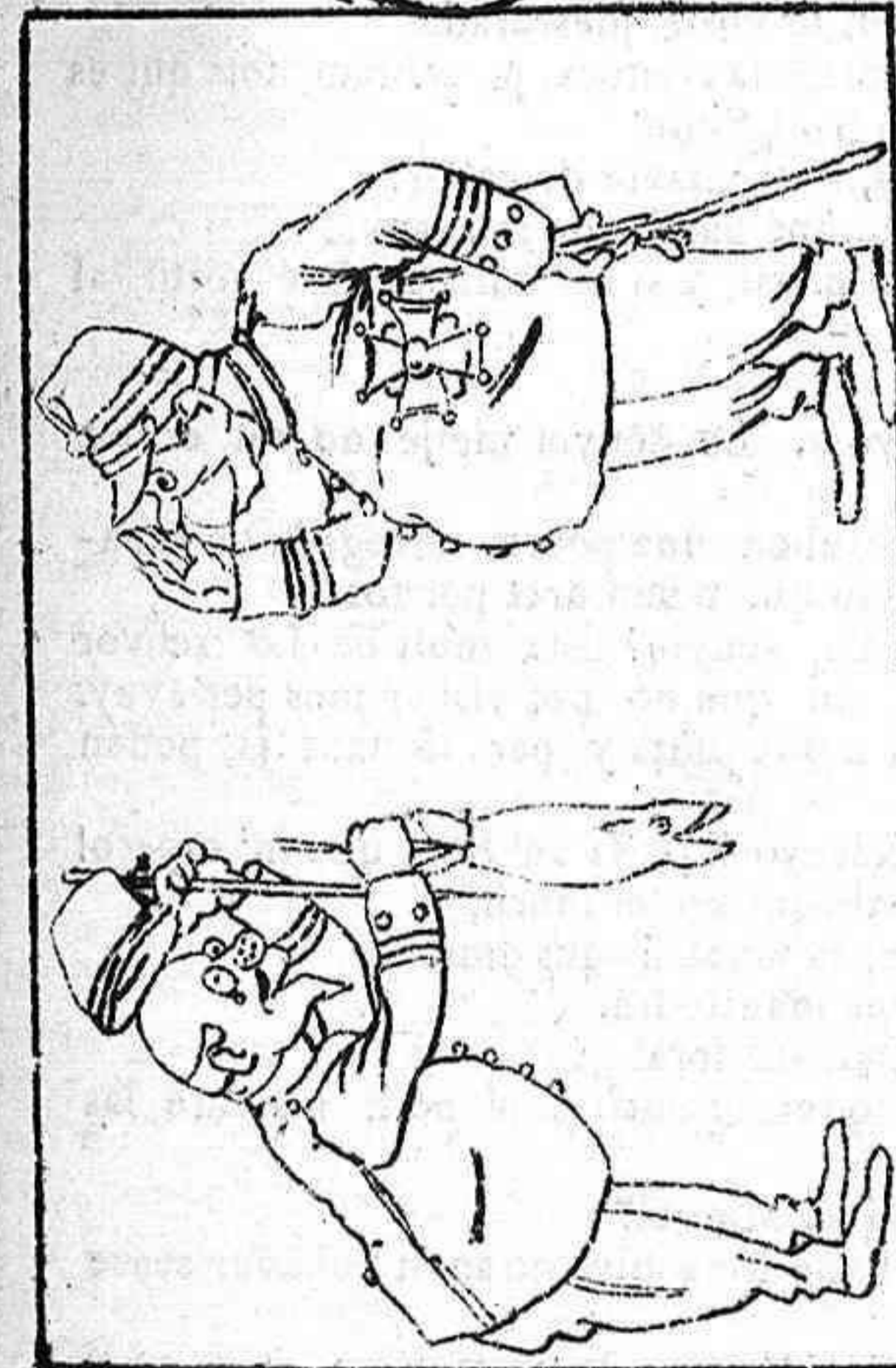
(2) Lo regala al tinent,

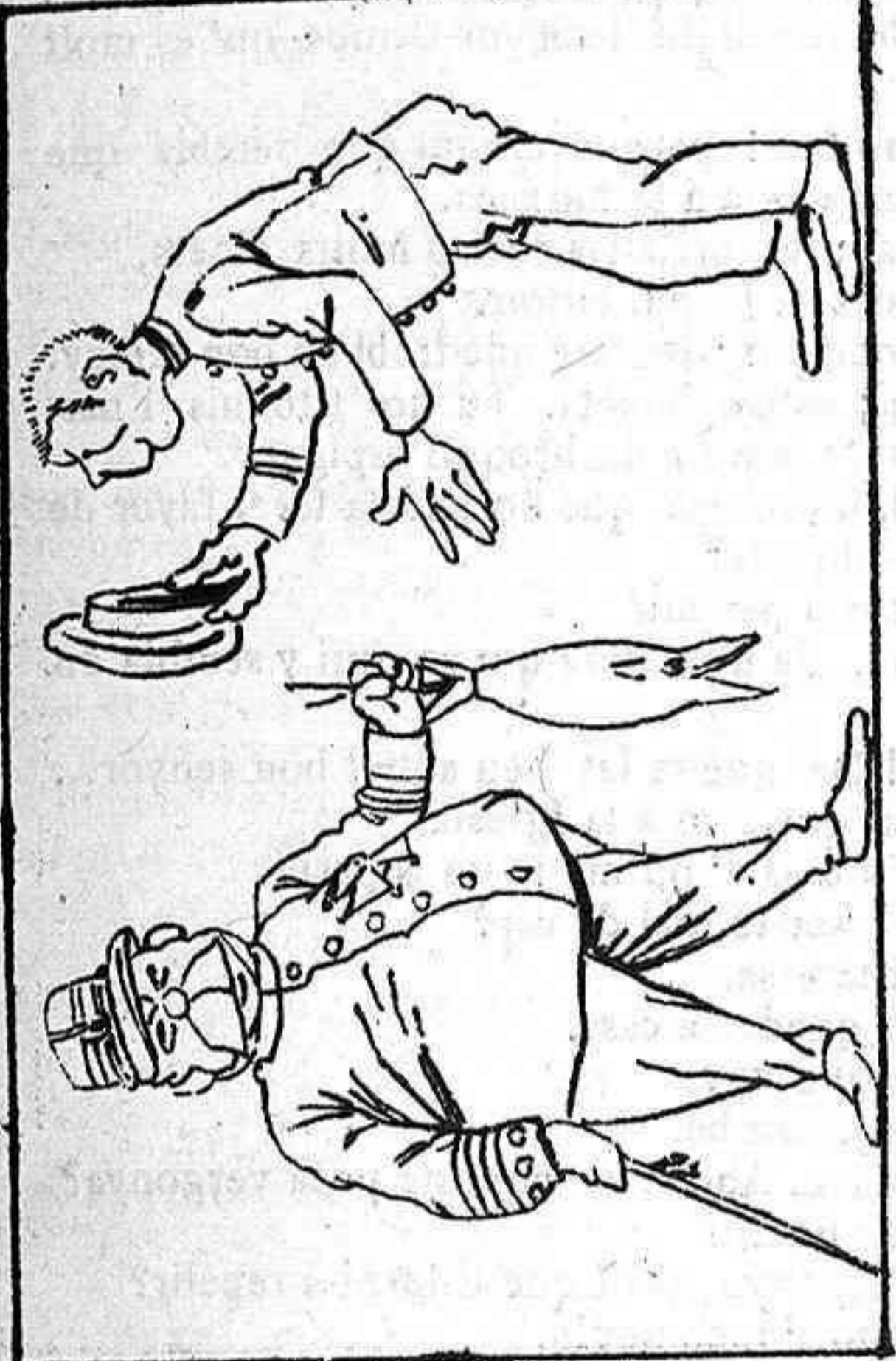
(3) Lo tinent a' capitá,

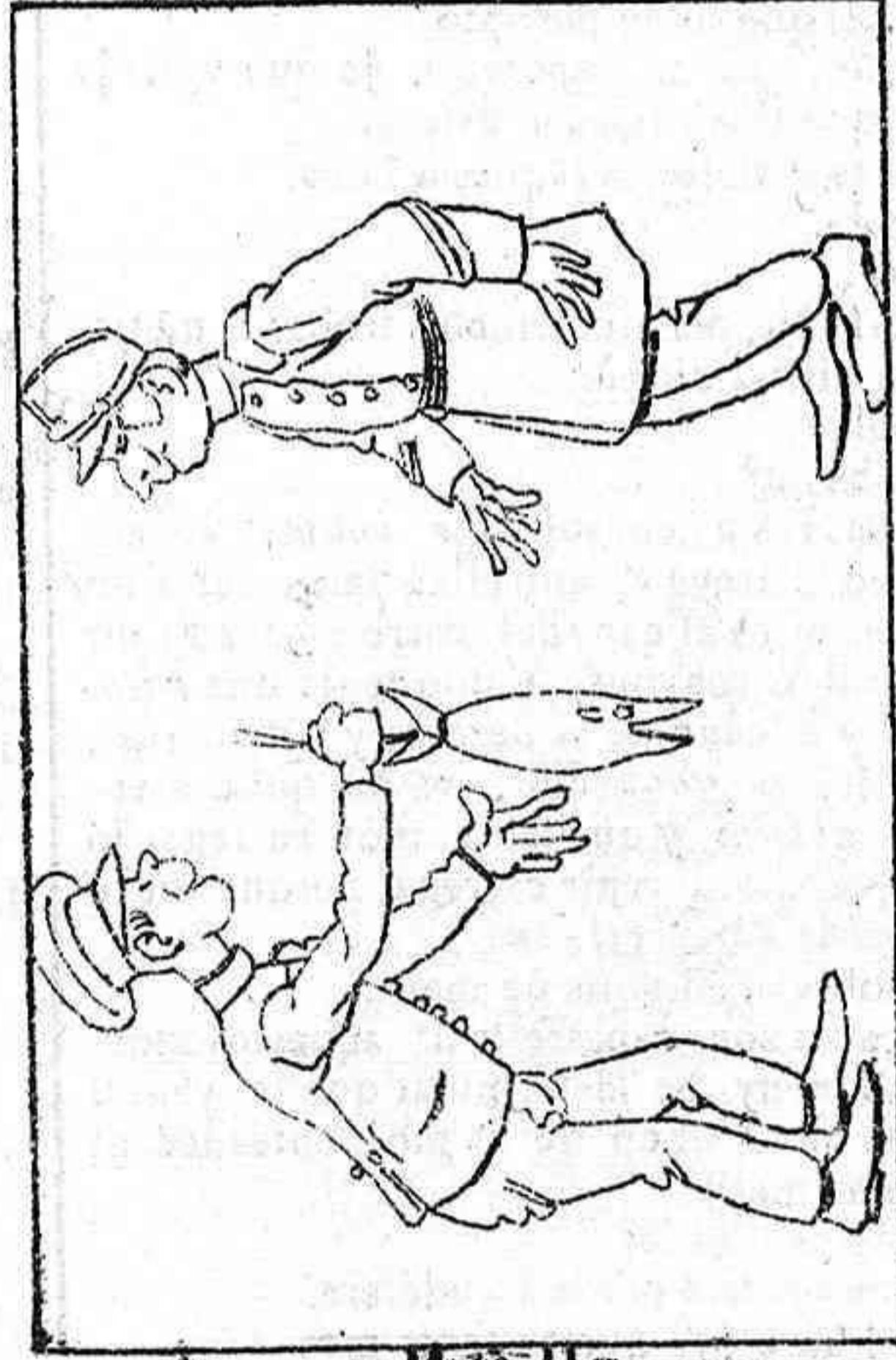
(4) Lo capitá al comandant,

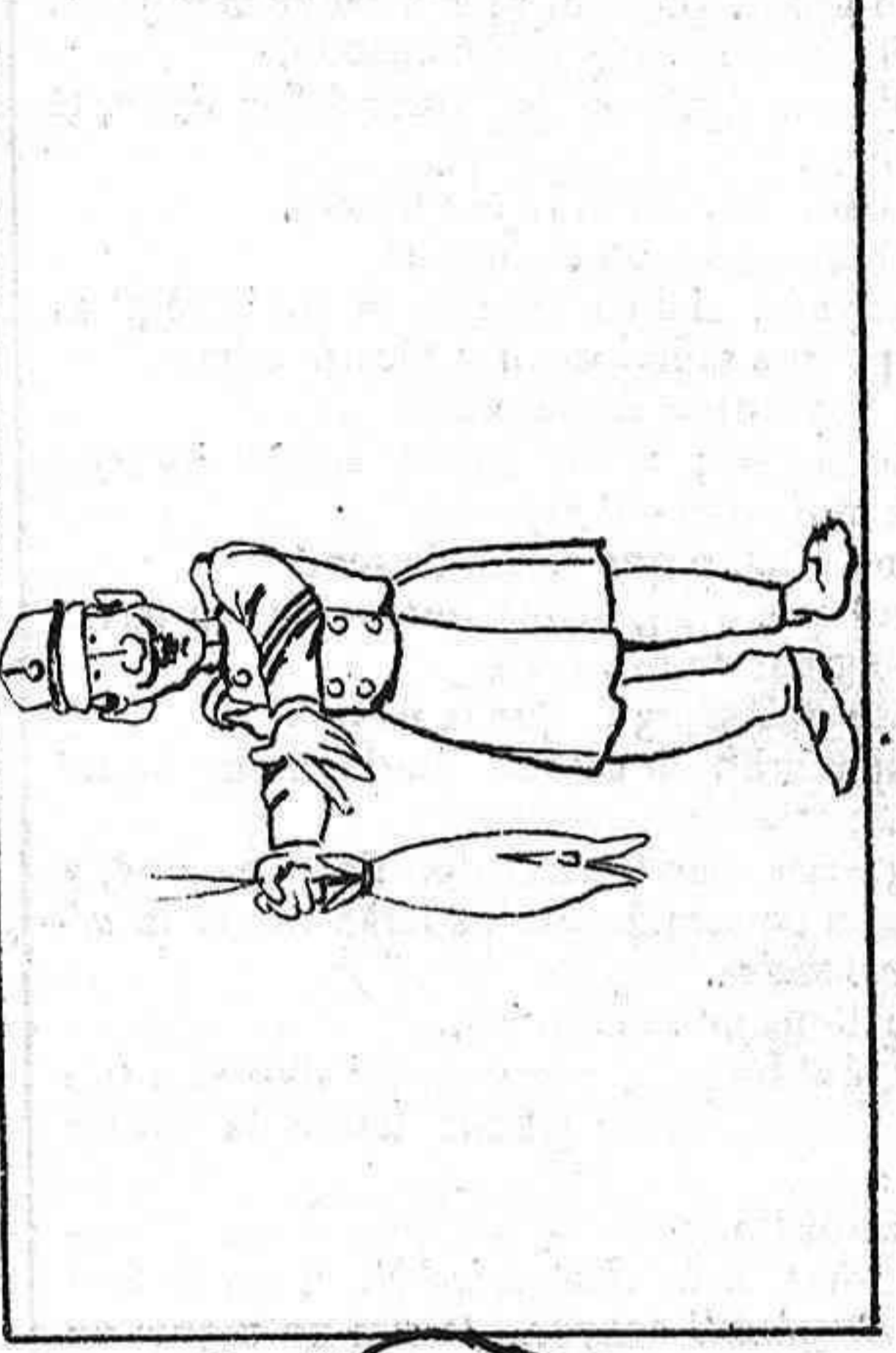
(5) Lo comandant al coronel,

(6) Lo coronel al ordenansa,

(7) L' ordenansa al sargento

(8) Lo sargento reconeix lo llubarro y decidix no fer mes regalos.

LA TOMASA

QUI NO S' ARRISCA...

DEU lo quart. ¿Que hi fora 'l senyor metje?...
 - S, senyora. ¿Quin número té?
 - Vinuissis, carrer del Roser á San Feliu, té una servidora.
 - No es aixó. Vuy dir si ja té número.
 - Qué 's creu que soch un carro?
 - No, senyora, li dich perque si no 'n tèn 'hi donaré. És perque sápigam quan li tocará entrar.
 - És que vuy entrar desseguida.
 - A xó no pot ser; avans han d' entrar 'ls senyors, que fa molt rato qu' esperan.
 - Ay bona nina, si que estém frescos!
 - ¿Qué vol que li digui? per qué venia tan tart... Prei guí un xiquet de paciència.
 - És que e que sapigué que la noya...
 - Això esplíquiho al senyor metje, á mi no m' importa res.
 - Vaya, gracias per lo cuidado. Entrém, noy, y no badió sino potser encare 'ns farán treure la cédula. Ab llassencia...
 - Mare, ¿ahont m' assento jo?..
 - Esperat, qu' ho preguntarem, qu' aixó va á tall de *trayato*. Escolti voste: ¿ahont tenim la nostre *llauneta*?
 - A cualsevol lloch.
 - ¿Quin home més *despreciat*! Ni 'l rey li fora bon mosso. *Dassimuli* senyora; fassim un xiquet de lloch, que aixís podrà séure lo noy.
 - Ab molt gust.
 - Que vol dir que 'n tindrem per gayre estona?..
 - ¿Quin número té?
 - Vegi, perque no sé de lletra.
 - ¿Lo 20? .. si que 'n té per rato.
 - ¿De debó? .. no m' esperveri. Jo que volia ja ser á casa perque tinch boga la estesa.
 - Y qui es la malalteta? ¿aquesta nena?
 - Sí, senyora.
 - Y que té? ..
 - No li sabria dir, per aixó vinch á trobar 'l metje.
 - No li ha visitat ningú?
 - E del poble.
 - Y qué li ha dit?
 - Sa com llá, res de consol. Una vehina, veyent que 'l metje no 'n treya l' entrellat, la va dur á un curandero que hi ha al cap del carrer, y 'ns va dir que era oberta dels ronyons, y que tenia una *ratació* al ventrell y el canó de la perdiu, y 'l manescal, qu' es parent del senyor rector, va dir qu' era espallada de la *nosella* y que tenia molt carregat lo fetje. ¡Ei sí que 'l deu tenir carregat perque tot lo dia es á la taberna á beurer!
 - Si que, pobreta, ab tants de mals...
 - ¡C! tot aixó son capgirells d' aquestos ximplés. Per aixó avuy he determinat que la vegi 'l doctor Camps, que diuben qu' es molt entés tocant á criaturas de mamella.
 - ¿Cuant temps l' hi té?
 - Catorze mesos farà per la Candelera.
 - ¡Caramba! 'm creya que 'n tenia més.
 - ¡To hom se en gayal! És que, pobreta, está inflad com un bu yol de b caitá. Lo seu mal encare ningú l' hi ha entés, perque li corra com si fos un flato.

- ¡Qu' es estrany!
 - ¡Jo crech qu' es ull-presa! ¿Que no hi creu voste ab aixó?..
 - No sé qué dirli, pero si m' ha de créurer, no 's mogui de lo que digui 'l senyor Camps, qu' es molt entés.
 - ¡Deu ho fassi! perque cregui que sembla que havem posat aixeta á la butxaca.
 - Ja se sap; las malatias costan molts diners.
 - Lo catorze... Ja pot entrar.
 - Passihobé y m'alegraré que trobi un bon remey.
 - Gracias; estiga boneta. Tú no 't toquis 'l nas, qu' are mateix sembla un bróquil espigat.
 - Escolti, mestressa, que no podria fer 'l favor de callar una miqueta?
 - ¿Que parla per mi?
 - Voste dirá. Fa una hora qu' es aqui y sembla un picarol.
 - ¡Y are! De què se las heu aquet bon senyor... ¿Qu' es creu que som á la Iglesia?
 - És que á casa d' un metje no 's parla.
 - Que pot ser té mal de cap?
 - No l' interessa.
 - Donchs quedis á casa.
 - Faig lo que vuy.
 - Donchs jo també.
 - Ho veurém. Ahont va aquesta poca vergonya?
 - ¿Qué m' ha dit?
 - ¡Poca vergonya! ¿Vol que li torni á repetir?
 - Vamos no s' incomodin.
 - ¿Qu' es possible no ferho?
 - Lo quinze.
 - ¡Ay, gracias á Deu que no la sentiré més?
 - Fassis donar una mirada, poca solta, més que poca solta.
 - Menos en té voste, ¡descarada!
 - Si no portés la criatura, ja sabrian tots qui es la Taneta de Sant Feliu.
 - Ja veurá, fassi 'l favor de callar.
 - ¿Voste també pateix de migranya.
 - Jo soch manat, y si no calla la faré sortir al carrer.
 - ¿A mi?..
 - Sí, senyora. Lo senyor metje no vol crits á casa seva.
 - Perque veuhen una pobre carregada de canalla, ja 's pensan que tenen dret per tot.
 - ¿Que crida, senyor? Está molt bé. Lo senyor doctor me fa dir que no pot visitar més per avuy. Té qu' anar á una junta y per lo tant ja poden retirarse.
 - ¡¡Ah, no senyor!! ¡Ja fa un' hora que m' espero! Lo qu' es jo d' aqui no 'm moch.
 - Aixó ray, la tancaré aquí dins.
 - També 'ns mantindrà.
 - ¡Vamos, surti á fora!
 - No 'm toqui, ¿sent? ó si no li marcaré las ungles.
 - ¿Qu' es aixó, Miquel?
 - Aquesta bona dona que no se 'n vol anar sense que l' visiti.
 - Que entri, y tú tanca la porta.
 - ¿No ho veu? Una altra vegada sápigam qu' en aquest mon *qui no s' arrisca no 'n pisca*.

SANTIAGO BOY

Reflexions capellanescas

EL SAGRISTA

Soch molt lleig, no ho puch duptá
pro tinch moltas pretensions
puig-soch un carlí dels bons
y además sant cristiá
De ningú jo may res robo
perque es pecat pro aixó si
com que 'ls cepillos se obri
sempre prenh tot lo que hi trobo
Per xó al obri 'ls lo rectó
exclama casi plorant
«Feu la gracia Sant Joan
que hi tinguin mes vocació»
Pro jo fent la rialleta
penso, com que no es pe ls sants
sino que 's pe 'ls capellans
donchs que 's fassin... la pesseta.

LA DEVOTA

Quan ha sentit el *ninch ninch*
deixa lo llit tot resant
y ab lo cap baix caminant
ja se 'n va á missa de cinch
Pro jo voldria sabé
si es que hi va per vocació
ó be per veure al rectó
que 's un trunfo en fe 'l papé.
Al carrer sempre murmura
de si aquell fa aixó ó fa alló
pro no diu may si 'l rectó
pinta alguna criatura
Com aquestas á grapats
ne veureu pregant á Deu
mes, si á casa seva aneu
¡veureu com tenen els plats!

FRAY CANDELA

Estisoradas

Els teus ullots, nena ingrata;
son dos motllos de fer penas,
las quals vas tu repartint
entre els pobrets que coneixes.

D' ensá que ab tú tracto, ingrata;
ni un moment seria t' he vist:
¡puig que sempre, constantment,
has estat riguent de mi!

Ab el suro, las personas
guardém fonda relació
¡Com ell també tenim taras
tosca, fluixetats y corchs!

Enganyas á n' el marit,
el marit t' enganya á tu...
¡y així es el c sal que habitas,
un niu de mussols banyúts!

ANTOLI B. RIBOT

UN CAS

Històrich

Assentat á l' escriptori
escribia atrafegat
una carta á cert fulano
qu' es trovava arressegát
de dos facturas vensudas
de deu mesos, si no mes,
y á pesar de moltas cartas
may habillava els calés
y quan anava á posarl' hi
alló de *Vd. ha de pensar
que tanto tiempo debiendo
no podemos soportar*
sento una veu d' «A' Maria»
y se 'm presenta 'l devant
una nena, la mes maca
de cent horas al voltant!
¡Quin tipo; senyors! Quin tipo;
¡May m' ho haguera imaginat!
de guapesas n' he vit moltas,
pero com aquella ¡cap!
Tenia uns cabells om seda
llustrosos y cargolats
ab uns rissos que li queyan
sobre 'l front, mitj esbullats.
Uns ulls negres com la tinta
grosos y molt avispats
ab un nasset. el modelo
dels nassets mes ben formats!
Una boqueta menuda
com estuig de bell istil
que guarda unas ricas joyas
¡las dentetas de marfil!

Un cosset com de palmera,
uns costats mes abultats
y uns... d' aixós... *vamos elzetra*
provehits y ben formats.
Era alta, molt ben plantada;
no hi faltaba ni un tallet
qu' es pogués titllar de falta;
¡era 'l tipo mes perfet!
Salto el taulell desseguida
y ab molta amabilitat
l' hi ofereixo una cadira,
y encar mitj enlluernat
pregunto: En que puch servir-la?
— Ensenyim uns mocadors
pel cap; de seda, fosquets
— En tinch de vários colors
— ¿Fará 'l favor? — Desseguida—
dich trayentlos del armari
.
.
.
— ¿Veü aquest m' agradaria
si no fos tan ordinari.
— N' hi ensenyaré de millors;
veji aquests si l' hi van be
— Me sap molt greu molestarlo
— ¡No molesta may vosté!
— ¿Vol dir — diu ab rialleta
con fingint que no ho cregués.
— Mani cosas de mes bulto
que vosté 's mereix molt mes.
— Gracias Anava triant,
jo la mirava ab fatlera;
me passá una cosa estranya
qu' encar are no se 'l qu' era.
Tenia tremolament
¡y aixó que feya calor;
Els ulls; encesos com brasas:

¡Ab uns salts que 'n feya l cor;
Fent un cop de valentia
me l' hi arreplego la ma
per sota d' un mocador
y com qui cap mal no fa,
mirantla de fit á fit
y voyent que no 's queixava
anava allargant el bras:
son bell cosset ja voltava
Estrenyo un xich: riu y calla.
Estrenyo mes fort... y rés
M' hi acosto un xiquet... suspira.
Jo, vinga acostarmhi mes.
Encés com teya, á la galta
m' arrisco á ferli un petó...
¡y 'm sento una bofetada
que 'm va fer girar rodó!
Vareig perdre 'l mon de vista
La galta 'm feya molt mal
¡Me donava unas fibladas
un remalahit caixal!
Després de tornar en si
quan no la vaig veurer mes
de cop miro els mocadors...
trovant á faltarnhi tres.
Surto á cercarla al carrer
corrents com desesperát.
.
.
.
¡y res me 'n entorno á casa
Rendit, bufant y suát.

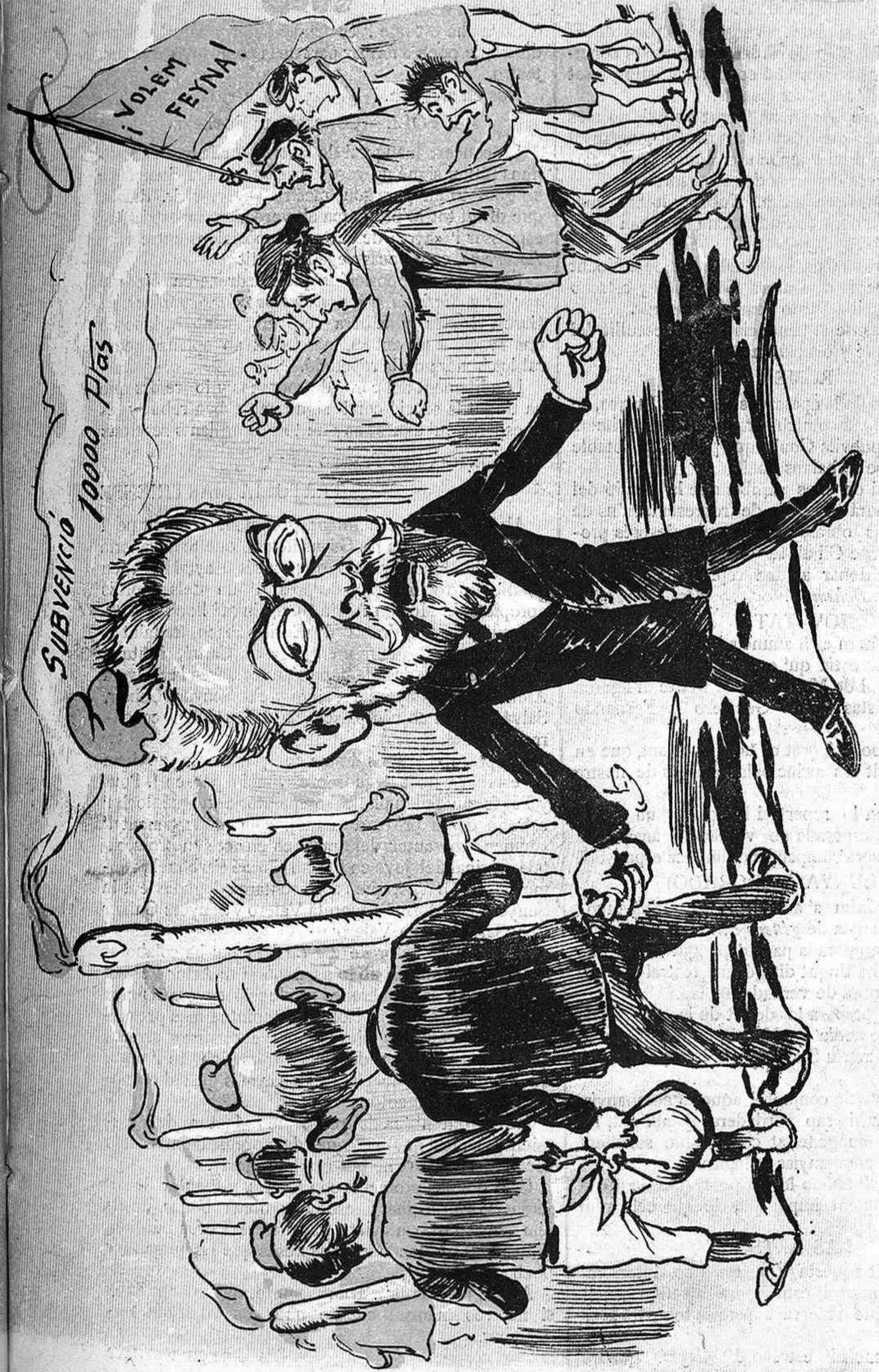
No puch dir que no 'm pogués
donchs, es cosa ben probada
que si 'm birlá els mocadors
me pagà... una bofetada.

JOSEPH CARRERA

Protestas, discursos, crits:
 ¡un verdader catalisme!
 El *batat* de Badalona
 es digne del caciquisme.

Don Eusebi está que trina
 porque ha vist qu' els seus minyons
 no fent cas de la miseria
 subvencionan professóns.

TEATROS

PRINCIPAL

La novetat de la setmana ha sigut l' estreno de *El rincón de la dicha*, obra de Sudermann, que la coneixiam per habérsola donada á coneixer l' istiu passat la eminent Mariani ab sa companyia.

El rincón de la dicha, ha tingut un éxit no mes que regular degut á que los artistas de la companyia Tubau no senten prou l' ambient d' aquells personatjes, per lo que no hi donan la deguda espresió.

Ab tot, sobressurtiren la Sra. Tubau y lo Sr. Amato, pero repetim, l'obra de Sudermann no l' han entés apenas.

Pera avuy está anunciat lo benefici de la eminent Tubau ab la comedia de Dumas *Francillon* y estreno del diálech de Emilia Pardo Bazán, *La suerte*.

Ab las simpatias de la beneficiada y lo escullit del programa, hi ha plé y ovació en porta.

ROMEA

Ab las funcions de las passadas festas de Pasqua, se despedí la companyia cómic-dramática dels primers actors Borrás, Capdevila-Goula, que poca cosa notable han deixat al ferse lo balans final.

Pera arribar á fi de mes sembla que la secció del Teatre íntim, donará una serie de representacions de sas más aplaudidas obras, y 's diu que després probará sort lo Sr. Pepe Gil ab sa companyia de *género chico* propositantse donar alguna representació de la afavorida sarsuela *Bohemios*.

NOVETATS

Pera dilluns próxim está anunciada la inauguració de la temporada d' estiu qu' es farà ab la companyia del teatro Espanyol de Madrit á qual frente hi figuran los eminentes artistas María Guerrero y Fernando Díaz de Mendoza.

Sabém que l' abonó lograt es tan important, que en ell s' hi han inscrit las principals familias de nostra societat.

Com siga que en lo repertori hi figuran un sens fi d' obras novas, es esperada ab verdadera ansietat la *tournee* de la primera companyia dramática espanyola.

CATALUNYA (ELDORADO)

Pera dimars próxim s' anuncian las últimas funcions per la companyia de *género chico* que ab regular *sort* ha fet la temporada passada, degut sens dupte al decaiment que ha tingut dit género teatral y á que no ha vingut cap obra de verdadera forsa.

Pera dimars se prepara lo debut de la companyia del teatro de la Comedia de Madrit, á qual frente hi figuran la notable actriu Sra. Pino y lo reputat actor Sr. Balaguer.

Sapigut es lo notable conjunt d' aquesta companyia, ja que sense figurarhi cap verdadera notabilitat, las obras logran una homogeneitat comparable solament á la de las millors companyias italianas.

Segons noticias, l' abono lograt pera días de moda y estrenos es sumament important, lo que celebrém moltíssim.

LAS ARTS

Haventse decidit aquesta Empresa á no interrompre las funcions durant l' estiu, anirá donant á coneixe algunas obras que reservava pera la temporada d' hivern.

Pera avuy s' anuncia l' estreno d' *Alegria* quadro

dramátich en un acte y en prosa original del actor del *Romea*, D. Joan Marxuach. Tením las millors noticias d' aquesta obra.

Se 'ns ha dit que l' esmentat actor y autor entrará dintre de poch á formar part de la companyia d' aquet teatro.

Nos en alegrém.

TIVOLI.—CONCERTS D' EUTERPE

Lo concert inaugural de la temporada verificat dilluns últim, sigué un verdader éxit pera la Societat y un gran triomf pera son mestre Director Sr. Rafart, que dirigí tot lo programa ab verdadera maestría fent expressar l' «ayre» de certas composicions entre ellas *La brema*, com pocas vegadas sentit.

Las dugas composicions que s' estrenaren *Boda d' aucells* y *Sinfonia sobre motius populars catalans* de García Robles y Ribera respectivament, valgueren una ovació á sos autors, mereixent ab aplauso general los honors de la repetició.

L' aditament del coro de sopranos y lo refors que ha tingut la secció coral sigué molt ben rebut y es d' esperar qu' aquest any ne tocará brillants resultats

SESSIÓ ÍNTIMA DEL TEATRO DE LA

TERTULIA MARTINENSE

Ab lo místich reculliment greument suspirat pe 'l jovent aymador de las Gayas lletras, que te la caboria de reduhir l' esplay y alegría progrés d' aytal lloch, en estátich arrobament, y després d' un dels exordis apropiats de Mossen Adriá Gual, tingué lloch una representació del drama d' Enrich Ibsen, traduht al catalá per en P. Fabra y en J. Casas Carbó, intitulat *Espectres*, que, de tota bona fé, executaren la Senyora Alentorn, la Senyoreta Valero y els Senyors Guixer, Salvá y Barril ab complascencia del públich concurrent al acte.

Després del fatigós drama en 3 actes de qu' hem fet esment y de la deguda presentació per en J. Pous y Pagés que feu la plática preparatoria, tingué lloch l' estreno de la prova d' estudi, com modestament l' anomena son autor, del drama en un acte en prosa, catalá original del jove en Ferran Torné Carbonell, anomenat *La Cadena*, que representaren degudament la Senyora Alentorn, Senyoreta Valero y Senyors Guixer Ros, Salvá y nena Valero.

Lo jovince! autor de *La Cadena* qu' ha colabarat en nostre setmanari ab lo pseudonim d' Artur Fernén s' enlayra en sa primerenca producció envers els mes alts problemas de sociologia, tenintne mes presentas en tot temps las taleyas que l' encaparran arreu... que 'l desenrotllo y desenllás dramátich de l' obra, que nosaltres estimém ha de donar més gust al espectador que no á l' autor.

Mes profit n' ha de treurer de la lectura dels clásichs, aquest autor, que dels predicaments dels sectaris, que l' art no pot cambiar jamay.

Com que las promesas son fermas, y l' autor de referencias va destinat á escriurer obras bonas, desitjém que 's posi ben aviat á treballar pe 'l gros públich, llimant sas produccions d' aspresas que las pujan fer poch agradosas.

Avant, jove autor... avant sempre, qu' aniréu lluny si no vos manca 'l coratje que vos voldriam encomenar.

UN CÓMIC RETIRAT

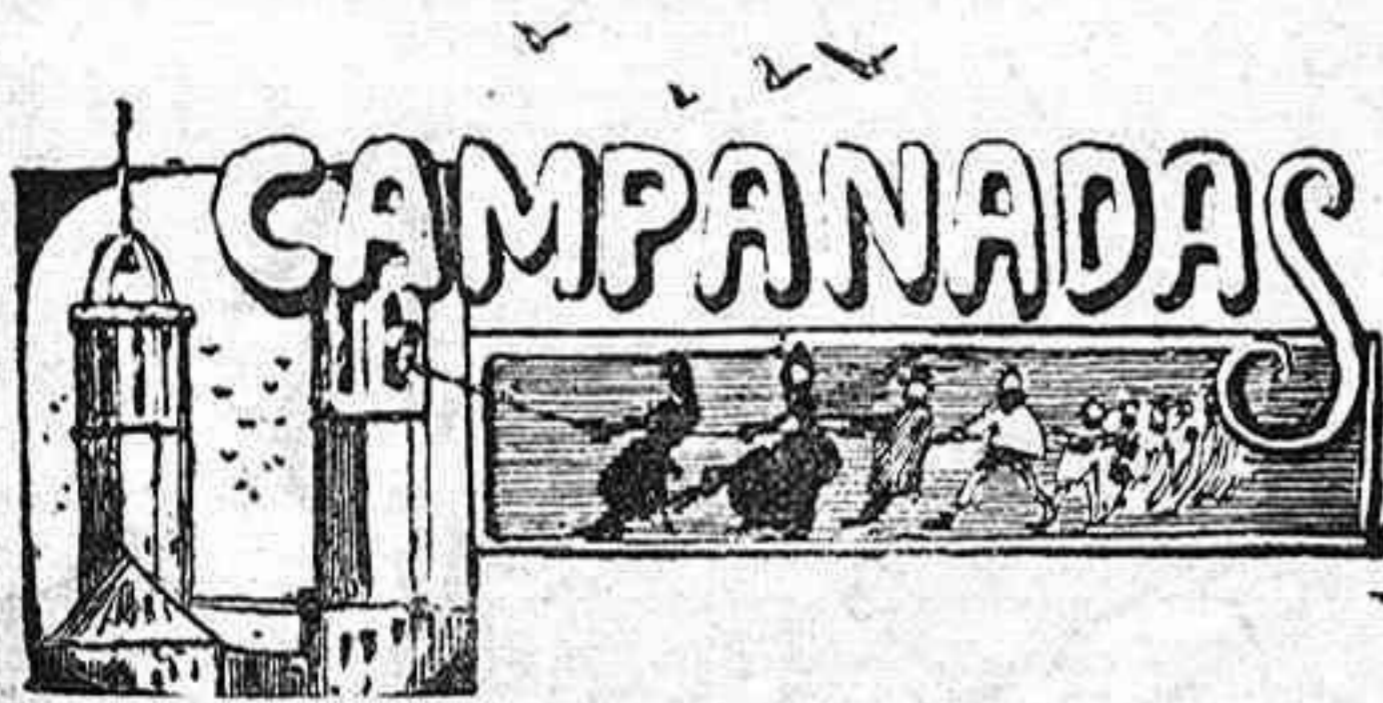

—Senyoreta, com vosté m'ha dit, he demanat un *Kilometro* de pa, y ab prou feynas m' en han donat tres lliuras.

Los pans de kilo

La «Unió d' inquilinos contra 'l desahuci» es una societat que creyém cridada á acabar ab los molts atropells que venian portant á cap los senyors propietaris.

Naturalment, que, qui té una propietat es lògich que 'n tregui rendiments, pero es abusiú que molts cops amparantse d' una lley contraria al mes pobre ó valentse de la sans façon ó negligencia d' un jutje s' atropellí sense tó ni so als inquilinos.

Fa pochos días á un pobre subjecte qu' ocupava una habitació de la barriada de Sans li foren l lensats pe 'l Jutjat y per falta de pago del lloguer los mobles que possehia. Aixó, si bé discutible, es lo cumpliment d' una lley, pero lo que ja se surt del seu centre es que á n' aquet subjecte qu' estava malalt, se 'l tregués del llit sense reconeixel lo metje forense y que per via de torna, l' agutzil li fés algunas caricias que no van agradarli gayre.

L' atropellat ha recorregut á la «Unió d' inquilinos» y aquesta Societat ha entregat ja al jutje d' Atarassanas l' oportu recurs.

¡Endavant! Y que s' entengui bé qu' una cosa es cumplir la lley, y un altre l' abús d' autoritat.

*

La qüestió del derribo dels barracons del carrer del Paralelo continúa donant joch.

Venen las ordres de derribo á glops, sens dupte pera no perjudicar als propietaris d' alguns barracons qu' han lo grat detenir las iras del Ajuntament, y així mentres uns se trovarán potser sense elements de vida, altrás continuaran explotant sos barracons á ciencia y paciencia del públich de Barcelona.

Lo Concejal Sr. de Buen, va demanar, que si bé estava conforme en que 's derribessin dits empantanos, no 's procedís á ferho, hasta que l' ordre alcansés á tots los establiments per un igual.

Verdaderament lo derribo es imprescindible, pero ha de tenir en compte l' Ajuntament, que, pe 'l seu caràcter popular vé més obligat encare qu' altres corporacions á obrar ab estreta justicia.

*

Lo que ha passat ab motiu de concedirse una subvenció per la professó de Corpus, es senzillament escandalós. Qualsevol diria que hi ha hagut un conveni entre tiris y troyans ó siga entre republicans y cata anistas.

En la sessió en que tal subvenció va acordarse hi havia majoria de catalanistas, quan es sabut que 'l número de concejals republicans dobla ai dels anteriors.

Tot lo que digueren en Corominas y en Mir contra la subvenció, 'ns va fer l' efecte d' una comedia, especialment lo que digué l' ultim de dits senyors, referent á que las professons de Corpus no serveixen per res mes sino porque s' hi vegiu las mossas ab los seus xicots, y porque 'ls homes assedihi á las noyas, y quatre *neulas* fassin ostentació de las sevas condecoracions.

¡Justa. la fusta! Pero aixó son paraulas, paraulas y paraulas... Valia més enrahonar menos, y qu' al hora de votació s' haguessin trovat reunits tots los concejals republicans.

Tot lo demés es *aygua calenta*.

*

Lo Sr. Cases de Tord, comandant de la Guardia municipal va morir fa pochos días.

Es de suposar qu' encare devia ser calent lo cadavre, que ja corrian bona colla d' afamats en busca de la breva municipal.

Tingan present los qu' han de donarla aquesta breva, que Barcelona no vol que 'ls republicans protegeixin als seus ni 'ls catalanistas al de la seva comunió, sino que la plassa sigui donada á qui se la mereixi.

¡A veure si en la provisió de 'a plassa de comandant de la Guardia municipal farár un' altra *moraytada*!

*

Lo Sr. Rivas Mateos s' ha despedit en una llarga carta— potser massa llarga—dels seus correligionaris y electors barcelonins.

Aquet regidor va ser qui va descobrir ó á lo menos va parlarne en Consistori avants que tothom, de la *gresca* de las 5.000 pessetas de Consums.

A pesar dels dias transcorreguts, aquest assumpto ha quedat á las foscas. Si 'ls que primerament van demanar la llum s' en van ara, difícil será aclarir aquesta qüestió.

Cada qual s' entén y balla sol, pero creyém que sent lo motiu d' ausentarse lo Sr. Rivas Mateos lo traslado á una cátedra de la Central y trovantnos á fi de curs bé podia esperar lo curs pròxim pera anar á Madrid y mentrestant ja qu' es jove, inteligent y actiu, potser nos hauria pogut dir del cert qu' es lo que 's trova en los *olivares*... si olivas ó un altre classe de fruyt.

*

Sembla que la idea de la «Unió contra 'ls desahuci» va propagantse.

A Valencia ja s' ha celebrat un mitin contra 'ls propietaris de fincas urbanas, que 's tenen ja calculat lo tan per cent que 'ls han de produhir las sevas fincas, y no s' apuran per res: Pujan las contribucions, puja 'l preu del pa, puja 'l preu del vi, etc. etc... donchs, los propietaris ho pujan tot plegat sobre 'ls lloguers y 'ls inquilinos que 's reventin.

Contra aquets propietaris s' han de pendre midas enérgicas.

No dirém com un orador del mitin de Valencia, que parlava per boca d' altre, que la propietat es un robo, pero es precis cridar devant del enemich fincat:

¡Inquilinos... á defenderse!

*

Ha quedat establert ja en lo carrer de Valldoncella y en un edifici propietat del Ajuntament lo servey de llet maternizada, servey ideat y portat á la práctica pe 'l senyor Marial mentres va desemenyar accidentalment la Alcaldia.

Actualment se dona en aquesta casa de lactancia aliment á 240 nens pobres.

¿No trovan que tot aixó es molt bonich y que fa venir ganas de donar una forta abrassada al iniciador del establiment?

¿No 'ls sembla que 'ls diners que s' emplehin en sostenir la Casa de lactancia municipal son molt més ben gastats que 'ls que 's destinan á subvencionar la professó de Corpus?

*

«Nadie me toque la marina» digué un personatge polítich.
«Que ningú 'ns toqui 'ls convents» diuhen los frares.

Ey, al menos ho diuhen los frares d' un convent d' aquesta ciutat, que no han permés la entrada en lo mateix á uns delegats del Governador, los quals hi han anat per pendre datos que convenen per formar un estat sobre associacions.

No sabém, lo que haurá resolt lo Governador, en vista d' aquesta actitud, pero aixís com es casi segur que á una societat obrera no se li hauria permés aquesta rebequeria no s' ha de permetre tampoch á n' aquets frares que 's de clarín intangibles.

Los convents pe 'ls efectes de la llei son una associació com las altres y l' Estat te 'l dret de proporcionar-se 'ls datos que sobre 'ls convents li convinguin.

*

En lo Congrés d' empleats de Correus celebrat á París s' ha acordat fixar en cinch franchs lo jornal dels carters.

Sembla que en la actualitat los carters de París sols guanyan dos franchs diaris, y no tenen cap ganga.

¡Poca cosa es pera viure en una ciutat tant important!

Aquella frase de *La buena sombra* podria modificarse dihent: ¡Quiera Dios que te hagan cartero... de París, y se te hinchen los piés!

*

Galantment invitats pe 'l notable professor de la Banda municipal y Director artístich de la «Asociación Euterpense de Coros de Clavé», Don Maximino Noví, várem tenir lo gust de saborejar las primicias de sa darrera composició *L' arch de Sant Martí*, lletra de nostre estimat company de redacció Joseph Barbany (*Pepet del Carril*), qual treball literari sigué premiat en lo Certámen de Palafrugell.

En dita obreta descriptiva, s' acredita un cop més 'l senyor Noví d' inspirat compositor, podent augurar que *L' arch de Sant Martí*, será de repertori en totas las Asociacions corals de Catalunya.

També 'n feu sentir sas celebradas *Caramellas* y *La Pallona* (lletra una y atra de 'n Conrat Roure), *Lo Pensament*, *La niuada* y otras de molta varúa.

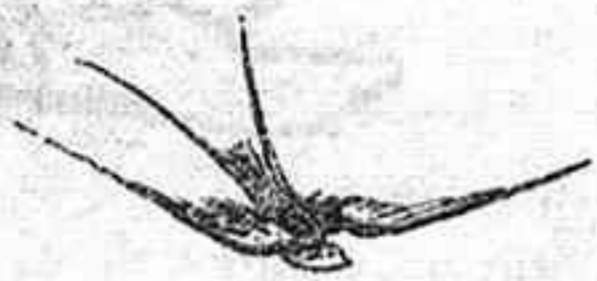
Lo talent musical del Mtre. Noví está sellat per la cultura extensa adquirida ab l' estudi de las mes famosas obras dels genis de la música que posseheix en sa voluminosa biblioteca, verdader arsenal d' obras técnicas.

Agrahim molt l' obsequi del senyor Noví, fent extensiu nostre agrahiment á sa distingida senyora, sa xamosa nena y l' aixerit fillet *Enriquito*, y 'l felicitem coralment per l' honor que ha dispensat á nostre redactor *Pepet del Carril*.

*

Avuy ha de debutar á Madrid la companyia catalana del nostre Teatro Romea, que dirigeix lo primer actor D. Enrich Borrás. La obra elegida pera la presentació, es la *Terra Baixa* d' en Guimerá. Se representarán també obras d' en Russiñol, qui com que no li vé d' un duro ha acompanyat á la companyia catalana, de l' Ig esias, Pitarra, etc. etc.

Desitjém de veras que 'l mes complert éxit coroni 'ls esforços y bons desitjo de la companyia catalana.

Bibliografia

Ultimament se 'ns ha favorecut ab un exemplar de *La Morta* quadro dramátich en un un acte y en prosa, original de D. Pompeyo Crehuet estrenat ab extraordinari éxit en lo teatro Romea la nit del 19 Abril, en la funció á benefici de l' actriu Sra. Delhom.

La Morta que, com saben nostres lectors, ha sigut lo millor éxit dramátich en la passada temporada, s' ha editat ab verdader gust artístich, venentse al preu de 1 pesseta e las principals llibrerias.

Remerciém l' atenció que ab nosaltres ha tingut l' autor.

Lo que 'm falta

Per ser del tot felis,
me falta lo somris
dels teus llabis de mel;
dels teus ulls de cel
la llum clara y serena;
de tos cants de sirena
lo ritme ubriagador,
del teu adorat cor
l' amor fiel y constant;
del teu cos elegant
la gracia y lo perfum;
dels teus cabells de llum
las sedosas madeixas;
de tas melosas queixas
la sáfica alonada;
de ta boca preuhada
los petonets ardents,
y del teu dot immens
una meitat tan sols;
ja veus qu' es perquè vols
que visch trist é infelís,
puig pots ferme felis
perque tens ¡oh sí, sí!
tot lo que 'm falta á mi !

EMILI REIMBAU PLANAS.

ALTRES Y JO

Es el desitj esclusiu
de molts homens de la terra,
posarse adornos als dits
ab anells de totas menas.

Y pe 'ls passeigs, pe 'ls teatros
mentres l' orgull 'ls aixeca,
las mans, com que ilensan xispas,
ab quin goig las exhibeixon!

Jo també soch vanitós,
també, més d' un altre exemple:
y las mans, ab gran orgull
procuro ensenyarlas sempre
donantme to, molt de tó,
quan las mans, en lloch de notas
las porto negras, de brutas,
eixint de las feynas mevas

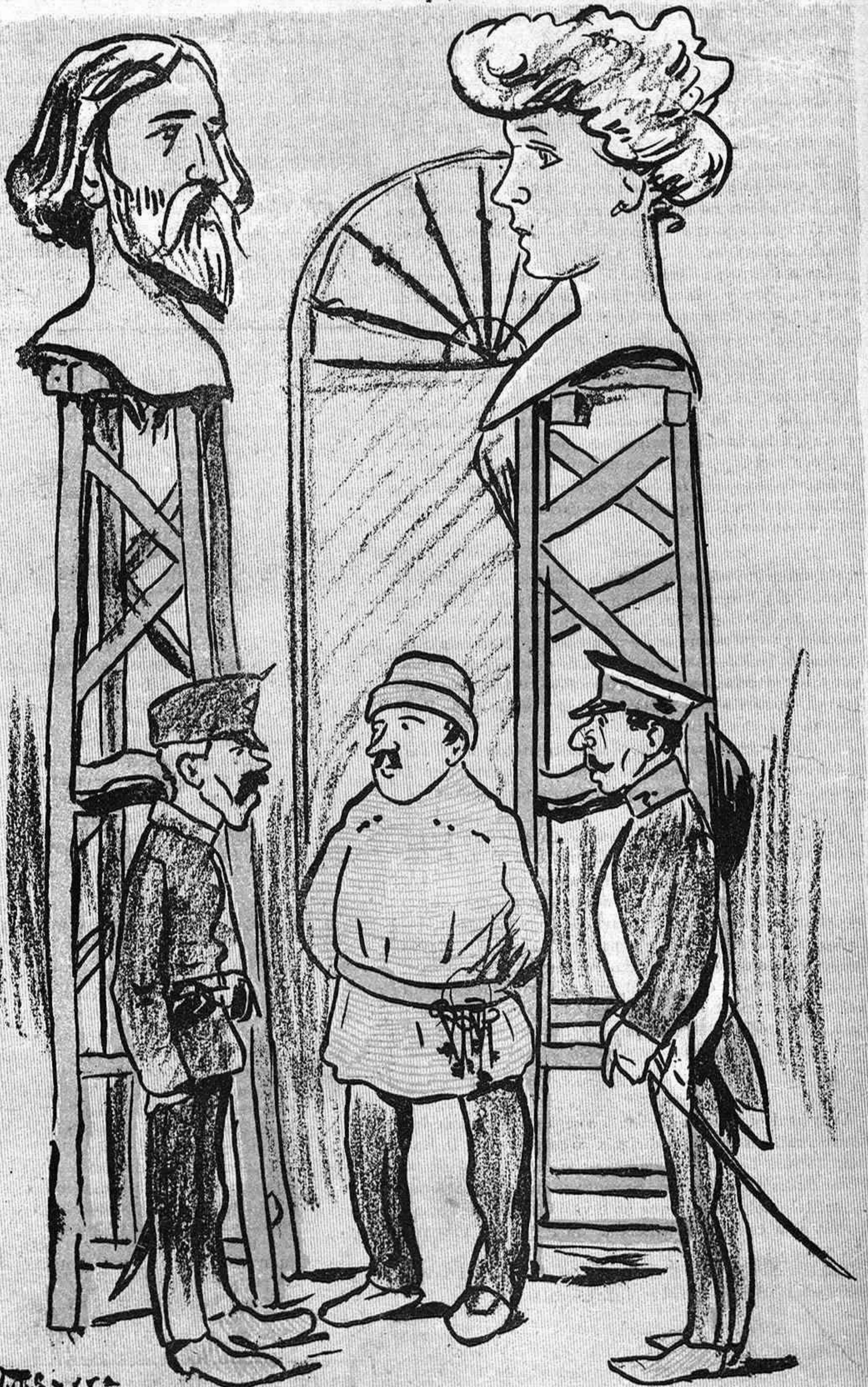
RAMPÉLLS

LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

Entre servidores municipales

V. G.

—Si los réchidors supiesen lo mucho que nos amo-
hina el dichoso *Corpus*, á buen seguro que no votan
la subvención.

— ¡Mes valia que votessin un bon tech per nosaltres,
que som l' escarrás del Municipal